

Beslissing van de Raad voor de Journalistiek

over de klacht van

D. d. V. d. W. tegen Apache.be

Met een brief van 16 april 2024 dient meester Wim De Colvenaer namens zijn cliënt D. d. V. d. W. een klacht in tegen Apache.be. Aanleiding is een artikel dat op 23 februari 2024 op Apache.be verscheen onder de titel *Het vonnis in de zaak-Acid is gevaarlijk voor de expressievrijheid*.

Hoofredacteur Karl van den Broeck van Apache.be antwoordt met een mail van 2 mei, waarop meester De Colvenaer reageert met een brief van 17 mei. Daarop repliceren meester Caro Van Wichelen en meester Paul Maeyaert, namens hun cliënt Apache.be, met een brief van 13 juni. Gezien de lange laatste repliek van beide raadsmanen vraagt meester De Colvenaer de Raad om nog een allerlaatste keer te mogen repliceren. De Raad staat een uitzondering op [artikel 25 van het werkingsreglement](#) toe en beide partijen krijgen de kans om een allerlaatste repliek te formuleren. Meester De Colvenaer bezorgt de Raad op 21 juni een brief en meester Van Wichelen en meester Maeyaert antwoorden met een brief van 27 juni.

Een rapporteringscommissie van de Raad voor de Journalistiek heeft op 18 november 2024 een hoorzitting gehouden. Meester De Colvenaer woonde namens D. d. V. d. W. de hoorzitting bij. Voor Apache.be waren hoofdredacteur Karl Van den Broeck en meester Maeyaert aanwezig.

DE FEITEN

Het artikel is een opiniestuk van professor emeritus Dirk Voorhoof met kritiek op het vonnis in de strafzaak tegen Nathan Vandergunst, alias Acid. Vandergunst werd veroordeeld omdat hij de naam van klager had vermeld in een YouTubevideo over het Reuzegom-arrest. Volgens Voorhoof houdt het vonnis een bedreiging in voor de expressievrijheid. In de eerste zin na de titel en inleiding van zijn opiniestuk vermeldt Voorhoof de naam van klager en de naam van de vennootschap rond het restaurant van zijn ouders. Boven het artikel staat volgende clausule: *Dit is een gastbijdrage. Een Apache-lezer levert met dit stuk een bijdrage aan het maatschappelijk debat. De auteur schrijft in eigen naam en is verantwoordelijk voor de inhoud van de tekst.*

In de bijdrage schrijft prof. Voorhoof onder meer: *Acid koos ervoor om een Reuzegommer te identificeren die een indirecte maar belangrijke rol had gespeeld in de dramatische afloop voor Sanda Dia. Het gaat om de voormalige voorzitter van Reuzegom, die mee het fatale doopritueel uittekende. En blijkbaar gaf hij ook instructies aan de andere Reuzegommers om online boodschappen en gruwelijke foto's van die avond te wissen.*

DE STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

KLAGER neemt aanstoot aan de vermelding van zijn naam, hij zegt dat het opiniestuk zijn privacy schendt en feitelijk onjuiste informatie bevat.

De opiniebijdrage werd gepubliceerd de dag na een vonnis van de correctionele rechtbank in Brugge. De inzet van dat proces was net dat klager Nathan Vandergunst, alias Acid, had

aangeklaagd omdat hij de naam van klager in zijn YouTubevideo had vermeld. Nathan Vandergunst werd, onder meer, schuldig bevonden aan online belaging. In het vonnis is er sprake van doxing. Dat is het zonder toestemming online publiceren van persoonsgegevens van een individu of organisatie als wraakoefening.

Klager is het slachtoffer van dit misdrijf. Artikel 23 van de Code bepaalt dat er bijzonder voorzichtig met slachtoffers van criminaliteit moet worden omgesprongen. Er was geen enkele maatschappelijke relevantie om de naam van klager te vermelden. Klager wijst erop dat geen enkel ander medium zijn naam vermeldde. Dat gebeurde niet tijdens het proces, maar ook niet na de uitspraak. Zonder de vermelding van de naam van klager was de kritiek van de auteur op het vonnis even krachtig geweest.

Een slachtoffer van een misdrijf kan eventueel worden geïdentificeerd als hij een publiek figuur is. Klager is dat niet en zocht ook zelf geen publieke aandacht. Zo staat het ook in het vonnis van Brugge waarover de opiniebijdrage gaat. Ook de Raad voor de Journalistiek oordeelde in een eerdere klacht van klager in 2022 al dat klager geen publiek figuur is.

In de opiniebijdrage staan manifeste feitelijke fouten. De auteur schrijft dat klager een indirecte, maar belangrijke rol speelde in de dood van Sanda Dia, dat hij het fatale doopritueel mee uittekende en dat hij blijkbaar instructies gaf om online boodschappen en foto's van die gruwelijke avond te wissen. Als een media-expert zoals prof. Voorhoof dat schrijft, dan gaat het publiek er door de autoriteit van de auteur van uit dat die feiten juist zijn.

Klager was destijds lid van de studentenvereniging Reuzegom, maar hij was niet aanwezig op de studentendoop waarbij Sanda Dia om het leven kwam. Klager is in die gerechtelijke procedure nooit in verdenking gesteld, noch strafrechtelijk veroordeeld. Het vonnis in Brugge heeft het over feiten waarvan de juistheid niet wordt aangetoond. Een vonnis van de burgerlijke rechtbank in Antwerpen van 19 april 2024 zegt dat deze beweringen manifest onjuist zijn.

De vermelding van deze manifest onjuiste feiten druist niet alleen in tegen artikel 1, 2 en 6 met betrekking tot waarheidsgetrouw berichten, maar ook tegen de richtlijn bij artikel 14 van de Code. Apache.be had voor het publiek duidelijk moeten maken dat de opiniebijdrage relevante en manifest feitelijke fouten bevatte.

APACHE.BE benadrukt dat het om een opiniebijdrage gaat, waarin de auteur kritiek uit op een vonnis. De auteur is van oordeel dat de rechter geen juiste afweging maakte tussen het recht op privacy en de vrijheid van meningsuiting. Persvrijheid en de vrijheid van mening vormen de corebusiness van Apache.be en dat was voor Apache.be ook de hoofdreden om deze opiniebijdrage te publiceren: ze behandelt een bijzonder maatschappelijk relevant en controversieel vonnis, dat uitgesproken werd in een openbare terechtzitting.

Geheel in overeenstemming met artikel 14 van de Code plaatst Apache.be boven elke gastbijdrage dat de auteur verantwoordelijk is voor de inhoud van de tekst. Volgens artikel 5 van de Code geniet de auteur van een opiniebijdrage ook een grotere vrijheid dan in feitelijke berichtgeving.

De opiniebijdrage ging over een bijzonder maatschappelijk relevant en controversieel vonnis. De lezer verneemt daarbij dat Nathan Vandergunst werd veroordeeld voor belaging. Belaging is een misdrijf tegenover een persoon. Het was maatschappelijk relevant om de naam van

klager te vermelden, want hij was net degene die zelf het initiatief nam om Nathan Vandergunst voor de rechter te dagen voor belaging. Op die manier bracht klager de zaak zelf onder de aandacht. Klager kan zich daardoor niet op een schending van zijn privacy beroepen. De naam van klager werd ook maar één keer vermeld en dat was louter informatief, in het kader van een bespreking van een vonnis dat uitgesproken werd in een openbare terechtzitting.

Als een redactie weet dat een opiniebijdrage manifest feitelijke fouten bevat dan moet ze dat, op basis van de richtlijn bij artikel 14 van de Code, duidelijk maken aan het publiek. Met de passage *Acid koos ervoor* schetst de auteur alleen waarover het proces ging. Bovendien formuleerde hij de beweringen van Nathan Vandergunst zeer omzichtig. Hij had het over de *indirecte rol* die klager bij de dramatische afloop voor Sanda Dia zou hebben gespeeld. Het is ook niet onjuist om te zeggen dat klager het dooprutueel mee uittekende. De auteur beweert hoegenaamd niet dat klager het dooprutueel van Sanda Dia bijwoonde. Voorts verwoordt de auteur het niet als een feit dat klager instructies gaf om boodschappen en foto's te wijzen. Hij schrijft voorzichtig: *blijkbaar gaf hij instructies*. Apache.be had geen enkele aanwijzing dat de auteur iets met een manifest feitelijke fout poneerde. Deze opiniebijdrage is van de hand van een van de meest gerenommeerde auteurs in Europa op het gebied van vrijheid van meningsuiting. Bij zo'n autoriteit grijp je als medium niet zomaar in, aldus Apache.be

BESLISSING

De opiniebijdrage gaat over de veroordeling van influencer 'Acid' naar aanleiding van de video op YouTube waarin hij klager ter sprake bracht. In het vonnis beschouwt de rechtbank van eerste aanleg klager als het slachtoffer van het misdrijf belaging. De richtlijn bij artikel 23 van de Code bepaalt dat een journalist bijzonder terughoudend dient te zijn bij de identificatie van slachtoffers van criminaliteit, waarbij identificatie van publieke figuren een uitzondering kan vormen. Klager maakt aannemelijk dat hij geen publiek figuur is en dat het voor de redactie duidelijk moest zijn dat hij wilde vermijden om geïdentificeerd te worden. De redactie toont ook niet aan welk maatschappelijk belang het noemen van de naam van klager in deze context rechtvaardigt.

Anderzijds is de betwiste publicatie een opiniebijdrage en bepaalt artikel 14 van de Code dat redacties in alle onafhankelijkheid beslissen of ze een opiniebijdrage al dan niet publiceren. Deze vrijheid geeft hen evenwel geen vrijgeleide om bij de publicatie van een opiniebijdrage de andere principes van de Code te veronachtzamen.

Gezien de hierboven geschetste context is de Raad van oordeel dat de redactie bij de publicatie van de opiniebijdrage in dit specifieke geval onvoldoende terughoudend is omgesprongen met de identificatie van klager.

Over mogelijke feitelijke fouten spreekt de Raad zich niet uit, aangezien klager de klacht daarover pas heeft toegevoegd in zijn laatste repliek en ze grotendeels gebaseerd is op een vonnis van de burgerlijke rechtbank van 19 april 2024, ruim twee maanden na publicatie van het betwiste artikel.

Om die redenen is de Raad voor de Journalistiek van oordeel:

De klacht is gegrond.

Brussel, 13 februari 2025.